

BOEKBESPREKINGEN

DR. S. KOSTER. *Leerboek der Hypnose*, Uitg. F. van Rossen, Amsterdam, 3e druk, 348 pag. Ing. f 19.50, geb. f 22.50.

Voor mij ligt de 3e druk van het „Leerboek der Hypnose”, geschreven door Dr. Koster met het verzoek om dit werk te bespreken.

Daar dokter Koster mijn leermeester is geweest, kunt U zich voorstellen, dat dit een moeilijke opdracht is.

In vergelijking met de vorige druk valt in de eerste plaats op, dat het boek een 130 bladzijden dikker is geworden. Verder is er een aantal illustraties in opgenomen, hoewel het jammer is, dat de illustraties voor in het boek geplaatst zijn; ze zouden beter tot hun recht komen, indien ze bij de desbetreffende tekst geplaatst waren.

Een nieuw hoofdstuk, n.l. „Toepassing der hypnose in de tandheelkunde” (Hypnodontics) is natuurlijk voor de tandarts van groot belang. Het is dan ook de grote verdienste van Dr. Koster, dat hij via cursussen en nu ook met dit boek de hypnose bevrijdt van haar geheimzinnigheid.

Op blz. 267 schrijft Dr. Koster:

a. Therapeutisch:

1. Ontspanning van de patiënt. 2. Wegnemen van angst voor de behandeling. 3. Wegnemen van weerstand tegen de behandeling. 4. Handhaving van de prettige ontspannen toestand gedurende een lange en moeilijke bewerking. 5. Gewenning aan de orthodontische of prothetische apparaten.

b. Operatief:

1. Rustig en langdurig en ver openhouden van de mond. 2. Anesthesie of analgesie. 3. Amnesie voor onaangename ingrepen. 4. Vervanging van of combinatie met premedicatie bij algehele anesthesie. 5. Voorkoming van kokhalzen en misselijkheid. 6. Vermindering der speekselaafscheiding. 7. Vermindering der bloeding.

Hier zou ik niet de woorden „therapeutisch” en „operatief” willen gebruiken, daar hier de hypnose slechts als middel gebruikt wordt.

Naar mijn mening moet de tandarts zich beperken en de hypnose slechts als middel en niet als therapie gebruiken, daar dit laatste geheel op het terrein van de psychiater ligt. Al met al kunnen wij dit leerboek beschouwen als een belangrijke bijdrage in het wetenschappelijk arsenaal van de moderne tandarts.

Terwiel.

A. E. M. ALDUS: *Niet alleen met spiegel en sonde*. G. J. & D. Tholen, Utrecht; 204 pag., prijs f 10,75.

Met veel genoegen namen wij kennis van dit werkje. Ook met respect voor de auteur, die het heeft aangedurfd het voetspoor van grote buitenlandse voorgangers te drukken. Terecht heeft hij gevoeld, dat meer nationaal gerichte behandeling van de hier verwerkte stof aantrekkelijk genoeg is om deze uitgave in een behoefte te doen voorzien.

De schrijver heeft er a.h.w. een genoeglijk causerietje van gemaakt; waarbij men nu en dan wel bezwaren voelt opkomen en b.v. gebruikte verouderde termen als „zenuwbehandeling” zal willen verwerpen. De ouderen onder ons zouden zich ook kunnen afvragen, waar, bij al deze, ons zo voortreffelijk voorgehouden efficiency met de telefoon op de instrumentenkast en de juffrouw op een krukje er naast, de oude, vertrouwenwekkende en intieme sfeer tussen patiënt en tandarts is gebleven? Een sfeer, die een zo waardevolle band tussen families en hun tandarts schiep, dat de laatste vaak zelfs als arbiter of raadgever ook over andere dan zuiver tandheelkundige zaken, werd genood. Kortom er zullen er zeker onder ons te vinden zijn, die wat vreemd zullen staan tegenover sommige bladzijden. Blijkens zijn voorwoord is de schr. zich daarvan wel bewust. En men bedenke, dat de tijden zijn veranderd en tevens dat dit werkje minder voor hen is geschreven, doch meer voor de pas aangekomen collega, die helaas bij zijn opleiding nog lang niet voldoende is voorbereid om wegwijz te kunnen worden in het labyrint van problemen, waarvoor hij zich bij zijn vestiging ziet gesteld.

In dit licht bezien aarzelen wij dan ook niet, speciaal de laatste categorie dit werkje warm aan te bevelen. Zij zal er behartigenswaardige opmerkingen in vinden, die haar tot leidraad en ruggesteun bij haar moeilijkheden kunnen dienen.

In een „Aanhangsel” aan het eind vinden wij ter interessante vergelijking, naast onze nationale de codificatie der officiële beroepsethiek in Frankrijk, Duitsland en Engeland.

M a r g a d a n t